

	Instrukcja		Wydanie II
	Zakładanie zgł bnika nosowo- oł dkowego, piel gnacja zgł bnika i PEG-u (drenu gastrostomii), jejunostomii podawanie diety przez zgł bnik/PEG/ jejunostomi		Numer DL/I/1/14 do DL/P/2/14
			Strona 1 / Stron 4

Sporz dził	Przewodnicz cy Zespołu Leczenia ywieniowego	Data		Podpis	
Sprawdził	Członek Zespołu Leczenia ywieniowego	Data		Podpis	
Sprawdził	Członek Zespołu Leczenia ywieniowego	Data		Podpis	
Zatwierdził	Z-ca Dyrektora ds. Lecznictwa	Data		Podpis	
Obowi zuje od					

1. Definicje

Przezskórna endoskopowa gastrostomia - PEG - (ang. Percutaneous endoscopic gastrostomy) - zabieg endoskopowy polegaj cy na umieszczeniu w oł dku drenu wyprowadzonego poprzez cian jamy brzusznej. Stosuje si go głównie w celu od ywiania pacjentów, którzy nie mog przyjmowa pokarmów drog doustn , ale ich przewód pokarmowy ma zachowane trawienie i wchłanianie.

2. Cel instrukcji

Celem instrukcji jest zapewnienie dost pu do przewodu pokarmowego pacjenta przez zgł bnik lub przetok od ywcz dla podawania diety.

3. Zasady post powania

Czynno ci wykonuje piel gniarka, a w razie utrudnie lekarz.

pkt	Opis działa
1.	Zidentyfikowanie pacjenta, sprawdzenie zlecenia do wykonania, udzielenie informacji pacjentowi.
2.	Zało enie zgł bnika nosowo- oł dkowego: a) dezynfekcja higieniczna r k; b) przygotowanie zestawu, w skład którego go wchodz : r kawice, cienki zgł bnik do ywienia, lignina, strzykawka 50 ml, woda, el lignokainowy, stetoskop, przyklepiec, pojemnik na odpady; c) wykonanie przez pacjenta toalety jamy ustnej i nosa, je li pacjent nie mo e samodzielnie toalet wykonuje piel gniarka; d) uło enie pacjenta w pozycji siedz cej lub półsiedz cej, podpartej; e) sprawdzenie dro no ci nosa - pacjent wykonuje wydech przez prawy i lewy przewód nosowy - nale y wybra stron o lepszej dro no ci

	Instrukcja	Wydanie II
	Zakładanie zgł bnika nosowo- oł dkowego, piel gnacja zgł bnika i PEG-u (drenu gastrostomii), jejunostomii podawanie diety przez zgł bnik/PEG/ jejunostomi	Numer DL/I/1/14 do DL/P/2/14
		Strona 2 / Stron 4

pkt	Opis dział c.d.
2.	f) określenie gł boko ci wprowadzenia zgł bnika – pomiar od wyrostka mieczykowatego, przez czubek nosa do płatka ucha pacjenta siedzącego z lekko odchylon głow + ok. 5-10 cm, oznakowanie markerem zgł bnika na planowanej do wprowadzenia odległoci; g) dezynfekcja higieniczna r k h) wprowadzenie nasmarowanego elem zgł bnika, przy odgi tej głowie pacjenta, po osi gni ciu gardła pacjent powinien pochyli głow , zgł bnik wprowadza si wtedy powoli na zaplanowan gł boko , pacjent w tym czasie polyka - mo na poda mał ilo wody do połkni cia - w przypadku kaszlu, sinienia pacjenta lub znacznego oporu przerwa wprowadzanie zgł bnika; i) w przypadku cienkich zgł bników silikonowych lub poliuretanowych (zalecane do ywienia) posiadaj cych metalow przewodnic stosowa zalecenia producenta dotycz ce zakładania, ewentualnej kontroli RTG poło enia itd. Usuni tej czy lekko wycofanej ze zgł bnika przewodnicy nie wolno ponownie wsuwa , gdy zgł bnik znajduje si w przewodzie pokarmowym pacjenta – grozi perforacj , odci ciem drenu itp ! j) po wprowadzeniu zgł bnika osłuchanie nadbrzusza w czasie wstrzykiwania ok. 20-30 ml powietrza - powinien by słyszalny bulgocz cy odgłos powietrza w oł dku, potem podajemy ok. 30 ml wody i zamykamy zgł bnik, ewentualnie mo na delikatnie aspirowa tre dla potwierdzenia prawidłowego wprowadzenia; k) oznakowanie zgł bnika powinno by widoczne ok. 2 cm od wej cia do nosa - umocowanie zgł bnika przyklepcem do nosa lub policzka, mo na poprowadzi za uchem - zgł bnik nie powinien by napi ty i uciska przegrody ani innej cz ci nosa oraz nie powinien zamyka przepływu powietrza przez nos l) po zako czeniu czynno ci - dezynfekcja higieniczna r k.
3.	Codzienna piel gnacja zgł bnika to sprawdzenie prawidłowego poło enia zewn trznej cz ci zgł bnika, usuni cie przylepca mocuj cego, ocena tkanek, wysuni cie zgł bnika o ok. 2 cm, umycie zgł bnika, skóry i przedsiionka nosa, wysuszenie, ponowne wsuni cie zgł bnika na wł a ciw gł boko , oznakowanie i umocowanie naci tym wzdu przyklepcem do suchej, czystej skóry.
4.	Codzienna piel gnacja PEG-u to zmiana opatrunku i ocena tkanek pod płytk mocuj c po jej odbezpieczeniu i lekkim odsuni ciu od skóry, przemycie rany, skóry i drenu oraz płytki sol fizjologiczn i odka enie do czasu wygojenia rany octeniseptem, po wygojeniu rany wystarczy wod z łagodnym mydłem, osuszenie, obrót drenem zapobiegaj cy jego „wrastaniu” w skór , zało enie jałowego gazika i umocowanie płytki bez nadmiernego ucisku na skór (zaleca si ok. 2 mm luzu mi dzy skór a płytk), gdy rana jest wygojona i nie ma wycieku rezygnujemy z podkładania gazika pod płytk . Uwaga! W przypadku wypadni cia PEG-u nale y natychmiast poinformowa o tym lekarza, aby niezwłocznie (najlepiej do 2 godz.) zało ył na miejsce PEG-u dren (zamiennie cewnik Foley'a).
5.	Codzienna piel gnacja jejunostomii to zmiana opatrunku, ocena tkanek w okolicy przetoki. Nale y usun stary opatrunek, oceni skór pod k tem zaczerwienienia, wysi ku, przecieku tre ci jelitowej. Nieprawidłowo ci nale y zgłosi lekarzowi. Okolic wyprowadzenia jejunostomii, płytk mocuj c , dren, szwy nale y zmy sol fizjologiczn , osuszy sterylnym gazikiem, nast pnie zdezynfekowa np. Octeniseptem. Po odparowaniu rodka nało y sterylny opatrunek.

	Instrukcja	Wydanie II
	Zakładanie zgł bnika nosowo- oł dkowego, piel gnacja zgł bnika i PEG-u (drenu gastrostomii), jejunostomii podawanie diety przez zgł bnik/PEG/ jejunostomi	Numer DL/I/1/14 do DL/P/2/14
		Strona 3 / Stron 4

	Podł czenie diety do zgł bnika/PEGu/jejunostomii: a) dezynfekcja higieniczna r k; b) przygotowanie butelki/packa ze zleconym preparatem ywieniowym w temperaturze pokojowej, podł czenie zestawu grawitacyjnego lub sterowanego pomp , zawieszenie opakowania ok.1 m powy ej oł dka pacjenta, wypełnienie zestawu do przetoczenia diet c) uniesienie górnej cz ci ciała pacjenta o 30° - 40°, sprawdzenie poło enia zewn trznej cz ci zgł bnika/PEGu/jejunostomii, Uwaga! DO OŁ DKA NIE PODAWA DIETY PACJENTOWI LE CEMU PŁASKO; d) spryskanie ko cówki zgł bnika/PEG-u rodkiem dezynfekcyjnym, otworenie ko cówki i podł czenie pustej strzykawki 50 ml; e) sprawdzenie zalegania w oł dku - odessanie 200 ml tre ci lub połowy ostatnio podanej porcji wiadczy o zaleganiu, nale y wtedy powiadomi lekarza (je li nie jest to konieczne nie rezygnujemy z podania diety tylko zmniejszamy jej ilo); f) je li nie ma zalegania podł czenie ko cówki zestawu do zgł bnika/PEGu i rozpocz cie podawania diety (1 ml to ok. 20 kropli) - w pocz tkowych godzinach/dniach ywienia podajemy pacjentowi ok. 30 ml/godz czyli ok. 10 kropli/min, zwi kszaj c stopniowo poda w kolejnych dniach, by zaspokoi zapotrzebowanie białkowo-energetyczne i płynowe, g) spryskanie ko cówki jejunostomii rodkiem dezynfekcyjnym, odczekanie a odparuje, podł czenie strzykawki z 10ml soli fizjologicznej, powolne przez ok. 2 min przepłukanie jejunostomii sol fizj. Podł czenie ko cówki zestawu wypełnionego diet dojelitow . Szybko poda y zgodna ze zleceniem lekarza.
7.	Odł czenie diety od zgł bnika/ PEG-u/ jejunostomii: a) dezynfekcja higieniczna r k b) spryskanie rodkiem dezynfekcyjnym miejsca poł czenia zgł bnika z zestawem do przetaczania, poczekanie na odparowanie; c) zamkni cie zacisku rolkowego i rozł czenie zestawu; d) podł czenie strzykawki z ok. 30 ml wody i przepłukanie zgł bnika/PEGu; w przypadku jejunostomii przepłukanie 10ml soli fizjologicznej, e) zamkni cie ko cówki, zabezpieczenie i uporz dkowanie f) dezynfekcja higieniczna r k
8.	Podawanie bolusów zamiast wlewu ci głęgo - po wykluczeniu zalegania w oł dku podaje si strzykawk ok. 100 - 250 ml diety (w pierwszym dniu mniej) powoli przez 5 - 10 min, po czym nale y przepłuka zgł bnik/PEG ok. 30 ml wody. Uwaga! Bolusów nie wolno stosowa w przypadku zgł bnika nosowo-jelitowego/jejunostomii, gdy diet podaje si do jelita cienkiego - tam dopuszczalny jest tylko powolny wlew ci gły i dieta dostosowana do podania do jelita cienkiego.

4. Wykaz zmian

Nr zmiany	Data zmiany	Punkt, którego zmiana dotyczy	Opis zmiany	Data i podpis wpisuj cego

	Instrukcja	Wydanie II
	Zakładanie zgł bnika nosowo- oł dkowego, piel gnacja zgł bnika i PEG-u (drenu gastrostomii),jejunostomii podawanie diety przez zgł bnik/PEG/ jejunostomi	Numer DL/I/1/14 do DL/P/2/14
		Strona 4 / Stron 4
